

Novinky

obce Hradištko-Kersko

Zima / číslo 44 / ročník XI / prosinec 2021

zdarma

Zimní pranostiky

- ♦ Když v prosinci mrzne a sněží, úrodný rok na to běží.
- ♦ V prosinci-li zima, sníh-li hojně lítá, hojnost vsady bývá žita.
- ♦ Mrazivý prosinec, mnoho sněhu, žiznivý roček bude v běhu.
- ♦ Hojný sníh v lednu, málo vody v dubnu.

V zimním vydání Novinek naleznete:

- Slovo starosty
- Policie ČR OOP Sadská Informuje
- Klub důchodců
- Svatba v Hradištku
- Blahopřání oslavencům
- Základní a Mateřská škola Hradištko
- Mikulášská škola
- Návštěva psa Sorbona
- Knihovna Hradištko
- Lesní ateliér Kuba
- Vánoční čas v JŠ Equus Kinsky
- Bronzová ostruha - výročí nálezů
- Chata Bohumila Hrabala
- Hradištko na starých mapách
- Tři bratři z Mydlovaru (úryvek z knihy)
- Historie obce

foto: Bronislav Kuba

Vážení a milí spoluobčané,

Máme tady poslední měsíc roku, a s ním nastal čas každoročního bilancování. Na letošní rok si, myslím, budeme vzpomínat jako na rok, který byl z velké části svázán pro nás předtím neznámým slovem lockdown.

Namísto příprav na nejkrásnější svátky roku řešíme problémy s respirátory, desinfekcí a testováním. Vždyť přece všichni chceme být zdraví a svátky strávit doma, ve společnosti svých nejbližších příbuzných a hlavně ve spokojenosti a radosti z rozzářených očí našich

potomků. A hlavně bez nákazy nemocí Covid.

Slavnostní rozsvícení vánočního stromčku muselo být dle platných regulí opět zrušeno, a tak bylo osvětlení zapnuto již v pátek 26. 11., aby se přes víkend mohli hlavně naši nejmenší podívat.

Světelná výzdoba byla letos rozšířena v Hradištku o postavu trubače a v Kersku byly zavěšeny hvězdičky na nových sloupech veřejného osvětlení, které byly vyměněny, jelikož jejich stav již nevyhovoval předpisům a oprava nebyla technicky možná.

Po dlouhých a složitých jednáních, táhnoucích se několik let, společnost CETIN instalovala a uvedla do provozu vysílač zesilující signál mobilních telefonů O2 a internetu. Toto zařízení je umístěno na střeše budovy Obecního úřadu.

Ke konci roku se nám podařilo dokončit a převzít stavbu I. etapy rekonstrukce místních komunikací, na kterou byla čerpána dotace z MMR ve výši 3,84 mil. Kč. Z nového povrchu postaveného ze zámkové dlažby se mohou těšit nejen naši spoluobčané v nové výstavbě proti areálu Bramka, ale i centrum obce okolo školy dostalo novou silnici. Nepodařilo se nám

bohužel v rámci vícenákladů dodělat vjezdy k jednotlivým nemovitostem, jelikož náklady by převýšily maximální možný limit stavby.

Parčík před budovou Obecního úřadu doznal změny. Jeho úpravu provedla společnost Zahradnictví Jandl.

Pozemek v Kersku U Pramene, prostor kde se nachází dětské a nohejbalové hřiště, byl odsouhlasen Odborem životního prostředí Nymburk jako ostatní plocha – sportoviště. To nám umožní jeho další úpravy a rozšíření.

V prvních měsících roku 2022 bychom chtěli vypsát výběrové řízení na II. etapu rekonstrukce místních komunikací, která zahrnuje ulice U Borku a Pod Kopeckova, jejichž rozpočtované náklady činí cca 18 mil. Kč. Zažádali jsme o dotaci z MMR.

Také doufám, že se povede realizovat obnovu veřejného osvětlení v Hradištku.

Projekt je zpracován včetně výměny kabelového vedení, které po téměř šedesáti letech dosluhuje a jeho údržba je finančně náročná.

Byly zahájeny projekční práce na dostavbu školky, jejíž kapacita pro narůstající počet dětí již nepostačuje.

V Kersku chceme vybudovat nové sběrné místo a dokončit projekt rekonstrukce veřejného osvětlení a dále pokračovat v úpravách alejí po budování přípojek vody.

Rád bych touto cestou poděkoval za spolkovou činnost a práci pro obec Klubu důchodců, členům TJ Hradištko, MS Sadská, Okrašlovacímu spolku Kersko, Tenisovému oddílu Kersko a Spolku rybářů.

Velké poděkování patří pedagogickému sboru a zaměstnancům Základní a mateřské školy Hradištko za jejich celoroční práci, která je v této nelehké době zvlášť obtížná.

Se školou a školkou velmi úzce spolupracuje knihovna, ať už pořádáním různých pohádkových příběhů, které přecházejí ve společnou hru, nebo čtením. Také za tuto činnost patří moje uznání a poděkování.

Děk patří i společnostem Bramko a Povodí Labe, které nám pomohly technikou při údržbě a úpravě vedlejších komunikací.

Zvlášť velmi děkuji našim občanům, kteří mají zájem, aby v obci vše fungovalo, a jsou ochotni pomoci radou, či přiložit ruku k dílu. Moc si toho vážím.

Přeji Vám všem hezké prožití vánočních svátků a mnoho štěstí, zdraví a osobní pohody v novém roce.

*Ing. Vlastimil Šesták
starosta obce*

Upozornění pro občany

Upozorňujeme čtenáře, že součástí zimních Novinek je vložený anketní lístek pro vyjádření názoru ke svozu odpadu.

Předem děkujeme za vyplnění a odevzdání a věříme, že se nám společně podaří dosáhnout určitého kompromisu, ke spokojenosti všech.

ANKETA – SVOZ ODPADŮ

Obec Hradištko by prostřednictvím této ankety ráda zjistila, která z těchto dvou variant je pro Vás přijatelnější.

Žádáme Vás o Váš názor na změnu frekvence svozu komunálního odpadu, nebo případně zvýšení poplatku za svoz odpadu.

Důvodem vyhlášení této ankety jsou stále se zvyšující náklady spojené s odvozem a likvidací odpadů v naší obci.

VYJÁDRĚNÍ ZÁJMU OBČANA / VLASTNÍKA REKREAČNÍHO OBJEKTU

Níže prosím zaškrtněte křížkem jednu z uvedených variant:

Varianta I.

☐ Mám zájem o změnu frekvence svozu odpadu, tzn. 1x za 14 dní a ponechání stávající výše poplatku za odpad.

Varianta II.

☐ Mám zájem o ponechání frekvence svozu, tzn. 1x za 7 dní a zvýšení poplatku za odpad.

Jméno a příjmení:

Adresa bydliště/adresa chaty:

Dne: Podpis:

Žádáme Vás o odevzdání vyplněného a podepsaného anketního lístku nejpozději do **30.1. 2022** na **Obecní úřad Hradištko** č.p. 642, 289 12 Sadská (posuďte nebo do poštovní schránky). Anketní lístek je možné též vložit do označené schránky v **Steletru Kuba** v Kersku.

Věříme, že se nám společně podaří dosáhnout určitého kompromisu, ke spokojenosti všech. Svým podpisem dáváte souhlas ke zpracování osobních údajů pro tuto anketu.

Děkujeme.
Obec Hradištko

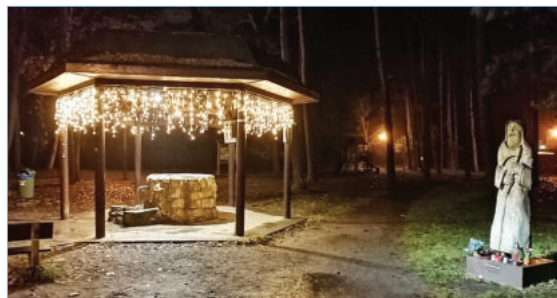

VÁNOČNÍ STROMEČEK Jiří Žáček

Zelenej se, jedličko,
narovnej se maličko,
líbíš se mi, vezmu si tě
budeš vonět v našem bytě.
Dám ti hvězdu na čelo,
večer bude veselo.
Můžu ti to předem slíbit
bude se ti u nás líbit.
Dám ti hvězdu na čelo.

PŘED VÁNOCEMI Jan Alda

Chumelí se, chumelí,
maminka jde pro jmelí
a tatínek pro ovoce
už se těším na Vánoce.
A kdy budou? Hnedle, hnedle.
V předsíni už stojí jedle.

Aktuální informace

o činnosti a dění v obci jsou pravidelně uveřejňovány na oficiálních webových stránkách naší obce.

www.hradistko-kersko.cz

Uzávěrka jarních Novinek

Uzávěrka jarního čísla Novinek je 20. 3. 2022. Příspěvky dodané po termínu uzávěrky budou zveřejněny v letních Novinkách. Redakce si vyhrazuje právo redakčních úprav a krácení rozsáhlých příspěvků. Redakce nezodpovídá za názory čtenářů.

Policie ČR informuje

Vánoční čas

Vánoční čas se pomalu, ale jistě blíží a s ním houstne pohyb osob v nákupních střediscích, na tržištích, ulicích i v dopravních prostředcích. Na Vánoce však nečekáme pouze my nakupující, ale také kapesní zloději. Využívají shonu, který je pro tento čas typický, ale také nepozornosti občanů. Lidé u sebe mají v tomto období více finančních prostředků a jsou při shánění vánočních dárků nepozorní a hektičtí.

V prostředcích hromadné dopravy je plno lidí v bundách s nákupními taškami, kteří se na sebe mačkají. Tady kapesní zloděj snadno zapadne a vy si vůbec nevšimnete, že vám někdo sahá do kapsy nebo kabelky. Je důležité sledovat osoby, které kolem vás stojí nebo se okolo vás proplétají, hlídat si svou příruční tašku či kabelku. Tu mějte stále pod dohledem. Finanční prostředky si můžete rozdělit i na několik částí a uložit je na různých místech v kabelce nejlépe do kapsiček se zipy. Pokud nosíte finanční obnos v kapsách, uložte jej nejlépe do vnitřních kapes na prsou. Velmi často jsou totiž okradeni muži, kteří nosí své peněženky s doklady a platebními kartami v zadních kapsách kalhot. To je také nejčastější způsob těchto krádeží. Velké riziko skýtají také batohy na zádech. Batoh si v dopravním prostředku raději sundejte, abyste ho měli na očích a finanční hotovost a platební karty nemějte navrchu ve snadno dostupné kapse.

Další příležitosti jsou již zmíněná nákupní střediska a tržiště. Lidé zde rotují doslova v proudech, jejich pozornost

je odvedena k vystavenému zboží a tím se stávají snadným cílem pro zloděje. Hlavně ženy by si měly dávat pozor na své kabelky, neměly by je nechávat položené nebo zavěšené v nákupních košících jak se velmi často stává.

K nákupním střediskům také neodmyslitelně patří parkoviště, kde zloději číhají na vaši nepozornost. Značná část krádeží se stává v situaci, kdy si odložíte osobní věci na sedadlo ve vozidle a jdete k zavazadlovému prostoru vykládat nákup. Zloději se přikrčí mezi auty a vy si vůbec nevšimnete, že vám mezi tím někdo vykradl vnitřek auta. V mnoha případech je tato krádež připravena v organizované skupině. Jeden nebo několik z jejích členů k vám přistoupí a pod nějakou záminkou odvede vaši pozornost, zatímco další členové této skupiny vám odcizí věci z auta. Proto při nakládání nákupu do vozidla neodkládejte z vašeho dohledu kabelky a peněženky.

Několik rad na závěr. Mějte své finanční prostředky pod dohledem, oddělte peníze od osobních dokladů, protože při případné krádeži peněženky i s doklady nepřijdete pouze o finanční hotovost, ale způsobíte si starosti i se zařizováním nových dokladů. Platební karty noste zásadně bez přístupového pin kódu nebo jej mějte alespoň odděleně.

Policisté Územního odboru Nymburk, tak jako každý rok, v čase vánočního adventu věnují v rámci výkonu služby zvýšenou pozornost této problematice. A to především v okolí supermarketů, obchodních center a to jak na parkovištích, tak ale i v samotném prostoru prodejen.

*por. Bc. Petra Potočná, komisař
Krajské ředitelství policie Středočeského kraje, Oddělení tisku a prevence*

Klub důchodců

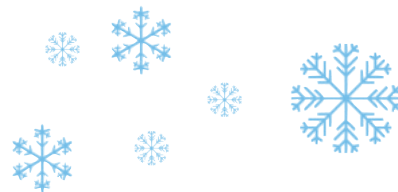
Pozdrav z Klubu

Zdravíme všechny přátele z Hradišťka, Kerska i okolí. V této složité době jsme se opět začaly společně scházet, dokonce jsme uspořádaly i výlet na nákupy do Polska. Ale protože je doba, jaká je, a my jsme ohrožené ročníky, jsme nyní raději doma a občas si jenom zavoláme. Těšíme se, že brzy bude lépe.

Přejeme všem jenom to nejlepší, hodně zdraví, veselé Vánoce a hodně štěstí v novém roce.

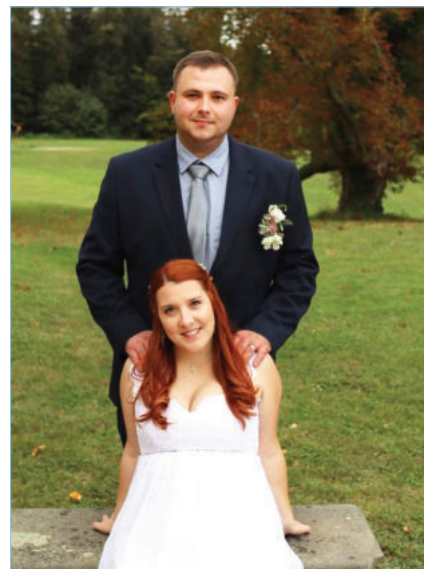
Za Klub důchodců
Miluše Ziková

Svatba v Hradišťku

Dne 18. září 2021 si řekli ANO slečna Kristýna Reiserová a pan Michal Fišer z Hradišťka. Manželé budou užívat společné příjmení Fišerovi.

Novomanželům přejeme hodně štěstí a lásky na společné cestě životem.

Blahopřejeme !

Občanům, kteří oslavili nebo oslaví 70 a více let přejeme především pevné zdraví a hodně spokojenosti.

V lednu oslaví narozeniny paní Dagmar Labuťová, Bohumila Egerová, Anežka Výborná a pánové František Jonáš a Karel Činovec.

Únorovými oslavenci jsou paní Miloslava Haková, Jana Mojžíšová, Jaroslava Fišerová, Pavla Berauerová, Blanka Zitová a pánové Petr Svoboda, Petr Kobylka a Jaroslav Doubravský.

V březnu sfouknou na svém dortu 70. a více svíček paní Adriana Altmannová, Antonie Janečková, Jana Stopferová a pánové Ladislav Brett, Josef Košťál a Jindřich Vostrák.

Všem oslavencům srdečně blahopřejeme!

Základní a Mateřská škola Hradištko

Šťastný nový rok 2022

Doba, ve které žijeme je velmi hektická a bohužel stále nejistá, plná opatření, která s dotkla i života v naší školce a škole.

Přesto jsme se snažili, aby děti prožívaly své školní životy a těšily se na každý nový den.

Podarilo se nám uspořádat závody malých dračích lodí, škola byla na adaptačním kurzu ve Štědróníně, myslivčím dni na Horce u Sadské, proběhl Halloween a začalo se jezdit na plavecký výcvik. Děti prošly preventivním programem o vztazích a chování mezi sebou a navštěvovaly místní knihovnu. Za dětmi přišel Mikuláš, čert a anděl, přijelo divadélko, 3D kino a nakonec děti nacvičily i vánoční koncert, který byl věnován jako dárek rodičům a všem lidem, kteří podporují naši školu a školku a není jim lhostejný osud těchto zařízení.

To vše a daleko více se mohlo uskutečnit díky práci všech zaměstnanců, kteří přistupují s láskou a často nad rámec svých povinností ke své práci, která se jim stala posláním.

foto: Bronislav Kuba

A právě jim, dětem, rodičům a Vám všem si dovoluji popřát do nového roku 2022, aby byl rokem splněných očekávání a nových příležitostí, pohody a klidu. Aby byl rokem úcty k sobě i k druhým lidem.

Přeji Vám hodně naděje, zdraví a lásky.

*Mgr. Marcela Šteffková
ředitelka ZŠ a MŠ*

Myslivecký den

Zdobení stromčku pro ptáčky

Odkaz na vánoční koncert našich žáků naleznete na webových stránkách školy.

Mikuláš, anděl a čert po roce opět přišli k nám

Začal advent a s ním se přiblížil čas prosincové tradice, bez které si předvánoční čas neumíme představit. Slaví se po celé Evropě již dlouhá století a stále ji s velkou radostí převážná část českých rodin udržuje. Samozřejmě je neodmyslitelně

spojená s nadílkou dobrot a sladkostí, ale i s bilancováním našeho chování za celý uplynulý rok.

Tuto tradici udržujeme i u nás ve škole. Letos jsme se všichni v pondělí 6. prosince

oblékli za Mikuláše a Mikulášská škola mohla začít. Žáci plnili úkoly, které byly provázány s touto tradicí. Během dopoledního vyučování se k nám přišla podívat všem známá trojice, která někdy rozesměje, potěší, ale i trochu rozechvěje všechny dětské oči a duše.

Přišel svatý Mikuláš, nejdůležitější z celé trojice. Vždy moudrý a dobrotivý. Anděl byl jako vždy laskavý a vlídný a i čert splnil svůj tradiční úkol, odradit děti od zlobení.

A protože všechny děti slíbily, že už budou hodné, zasloužily si od Mikuláše odměnu. A na oplátku i my jsme je odměnili, jak nejlépe jsme uměli. Zazpívali jsme naše oblíbené vánoční písně a koledy.

Mikuláši, anděli a čerte, za rok se opět těšíme!

Mgr. Hana Maudrová

Mateřská škola

Život ve školce

Podzim v naší školce byl ve znamení nemocí. Děti chodilo sice málo, ale i tak jsme opět zažili spoustu zajímavého.

V říjnu Hradištko nádherně prozářil Halloweenský průvod světýlek, který pro děti uspořádaly kolegyně ze školy i školky. V „Borku“ ti nejstatečnější prošli strašidelnou stezkou odvahy, za kterou si zasloužili sladkou odměnu. Účast byla veliká, což nás velmi potěšilo a dětem strašidelné kostýmy opravdu moc slušely.

I ve školce jsme pro děti uspořádali Halloweenský den plný nejrůznějších strašidelných úkolů. Děti hledaly česnek proti upírům, procházely pavoučí stezkou nebo určovaly stejné dýně. S dětmi jsme si tento den užili spoustu legrace.

Při nejmenší účasti dvou dětí ve školce jsme se vydali autobusem na výpravu do Kerska, kde jsme se podívali na chatu pana Hrabala a udělali si krásnou podzimní procházku.

Podzimní procházka

V listopadu přijel za dětmi vycvičený pes Sorbon se svým páníčkem. Děti se dozvěděly, jak se o pejsky starat a protože byl Sorbon vzorný a milý pes, tak si ho děti mohly pohladit, z čehož byly absolutně nadšené.

Také jsme s dětmi chodili do knihovny, kde nám naše milá paní knihovnice přečetla pohádky „O koblížkovi“, „Princezna na hrášku“ a „Jak pejsek s kočičkou pekli dort“.

Pohádka O Koblížkovi

V prosinci nás již tradičně navštívil Mikuláš s čertem a andělem. Děti na ně se strachem čekaly, ale protože jsme si pro ně připravili krásné vánoční básničky a koledy, nikoho si čert neodnesl.

Blíží se Vánoce a proto bychom Vám všem chtěli ze školky popřát klidné svátky plné radosti a splněných přání a do nového roku hlavně zdraví.

Jana Pazderová
a kolegyně z MŠ

Halloween

ve školce ...

... a ve škole

Mikulášská nadílka

Návštěva psa Sorbona

Navštívil nás pes Sorbon se svým páníčkem Zdeňkem Zaoralem, aby nám ukázali, jak se chovat ke psům a co vše se pes může naučit.

V knihovně se nenudíme

Podzim v knihovně byl plný dětských hlásek, tvoření různých drobností, čtení a vypravování, malování, recitování a zpěvu. Každou středu se těším na příchod dětí z první až třetí třídy a každé druhé pondělí na děti ze školky. Tady je malý náhled do knihovny.

V říjnu jsme oslavili týden knihoven s pohádkou Jak Pejsek a Kočička myli podlahu. Už umíme prát na valše a ždímat, dovedeme prádlo pověsit na šňůru a když je suché, uložit do košíčku. A nikdo neumí lépe vydrhnout podlahu rýžákem než děti z naší školky. A také už víme, proč se mýdlo nejí, i když krásně voní.

V knize O brouku Pytlíkovi jsme poznali životní cyklus motýlů a také to, jak se míchají barvy. Obrázky motýlů zdobily knihovnu až do prvního sněhu.

Pohádku O kůzlátkách mají děti velmi rádi. Baví je si pohádku s loutkami zahrát.

Pohádka O Koblížkovi nás poučila, že není dobré se naparovat. Víme již také, co je to truhlička, mašlovačka a jak se zadělává těsto.

Pejsek a Kočička, pohádkoví maňásci, jsou velmi oblíbené hračky. S jejich pomocí se dětem lépe vypráví pohádka. Prosím ticho, pohádka začíná...

Možná to nevíte, ale v naší knihovně bydlí draci – a krásné létají.

Vaječný likér

Když jsem byla malá, maminka vždy na Vánoce vyráběla domácí vaječný likér. Na tuto činnost si oblékla čistou nažehlenou zástěru, připravila všechny suroviny na stůl a za asistence mé a mého mladšího brášky začala kouzlit.

Mohla jsem opatrně rozfuknout vajíčko a oddělit žloutek a bílek. Bílky jsme použili později na sněhové pusinky a žloutky putovaly do misky. Tenkrát jsme neměli elektrický šlehač, a tak jsme dlouhou dobu třeli žloutky s cukrem vařečkou, dokud nebyly pěkně napěněné a pak postupně přidávali další náležitosti.

Pro nás děti maminka odlila část ušlehané hmoty do malé lahvičky a přidala tam jen lžičku rumu na ovonění, abychom také mohly ochutnat.

Ten neošizený byl hlavně pro tatínka, ale i maminka ráda ochutnala, zvlášť když na stromečku byly vyfukované čokoládové figurky a ty se použily místo štamprlete.

Můžete si zkusit tuto dobrotu připravit.

Recept na domácí vaječný likér

Do větší hluboké misky dáme
6 žloutků z čerstvých vajec
200 g cukru moučka
1 vanilkový cukr

Tyto suroviny ručním šlehačem ušleháme do pěny.

Dále šleháme a přidáme
1 slazené kondenzované mléko
1 neslazené kondenzované mléko
Nakonec vařečkou lehce vmícháme
½ l rumu

Hotový likér nalijeme do lahviček a hned můžeme koštovat.

*Dobrou chuť a na zdraví!
Jana Šestáková*

Milí přátelé,
přeji Vám všem krásné prožití vánočních svátků a hodně zdraví a štěstí do nového roku. Těším se na setkávání v knihovně i jinde.

Jana Šestáková

Vánoční svátky v Lesním ateliéru Kuba v Kersku

Vánoční atmosféru si můžete v ateliéru Kuba užít až do Třech králů. Přijďte si prohlédnout velký keramický betlém ze zdejší dílny, obrazy a grafiky různých výtvarníků, mnoho rukodělných výrobků šikovných řemeslníků, a také výstavu o filmu a filmování Slavností sněženek.

Máme-li hodnotit dobu předvánoční, připravili jsme doprovodný program, který proběhl téměř tak, jak jsme jej naplánovali, tedy bez tradičního stánku se svařeným vínem a punčem. Kromě kurzů keramiky se zde vyráběly skleněné ozdoby, šperky, nabízelo se koření všeho druhu, Alena Grimmichová představila bohatý sortiment ze svého kerského ateliéru, tradiční ozdoby ze skleněných perli předvedla firma Rautis, jejíž výroba je dokonce zapsaná na seznamu nemateriálního kulturního dědictví lidstva UNESCO, dárečky naděloval Mikuláš s čertem a andělem a spisovatelka Zuzana Maléřová podepisovala svoji novou knihu Kartografie srdce.

Všem návštěvníkům děkujeme, že i v této nelehké době se k nám přišli potěšit a vězte, že letošní předvánoční prodejní výstava proběhla v Kersku již po třicáté.

Bronislav Kuba

Vánoční prodej v ateliéru Kuba

Otevírací dobu mezi svátky naleznete na www.lesniatelierkuba.cz

Hřebčín a Jezdecká škola Equus Kinsky

Vánoční čas v Jezdecké škole Equus Kinsky a shrnutí sezony 2021

Letošní rok se pomalu, ale jistě chýlí ke konci. Zanedlouho budeme přemýšlet, co se letos povedlo, a co nepovedlo, a co zlepšit, protože pořád je co zlepšovat.

Nejdůležitější, je, že jsme my lidé i koně překonali všechny nebezpečné nástrahy roku, povedla se závodní sezona pokročilých jezdců a jezdecký výcvik začínajících mladých „koňských nadšenců“. Přípravný plán našich Kinských klisen byl splněn na 100 %, což znamená že se příští rok můžeme těšit a Vy s námi na devět narozených hříbátek.

Přejeme Vám příjemné prožití svátečních dní a v novém roce hlavně mnoho zdraví, štěstí, sportovních, pracovních a především osobních úspěchů.

Děkujeme Vám za spolupráci v roce 2021.

Koně jsou pro nás všechny v tomto složitém období silnou oporou a „medicínou“ na všechny neduhy. Všem přejeme, aby to tak bylo i nadále v roce 2022.

Petr, Liba a Petr jun. Půlpánovi

Bronzová ostruha mimořádné hodnoty

Letos je tomu sto třicet let, kdy byla na území zaniklé vesnice Kří v kerském lese (v roce 1891) nalezena unikátní bronzová ostruha s bodcem. Její původ je datován širokým rozpětím od 2. pol. 7. století a počátkem 9. století. Předpokládáme-li, že ves Kří se zrodila pravděpodobně až v polovině 14. století, je jasné, že ostruha pochází z výrazně starší doby.

foto ostruhy: Jiří Foltýn

Bronzová ostruha byla popsána a nakreslena v roce 1909 v knize *Starožitnosti země České*, díl III., Josefa Ladislava Píče: ... Z ostatních ostruh v Čechách nalezených jest zejména zajímavá bronzová ostruha z Kerska u Sadské...

Pro svůj mimořádný význam byla zařazena do sbírek Národního muzea v Praze. Vystavena není stále, ale je půjčována na různé tematické výstavy, například v roce 2015 byla spolu s jinými exponáty vystavena v Praze, Brně a Bratislavě v rámci velkolepé výstavy *Velká Morava a počátky křesťanství*.

Mgr. Jiří Košta z Národního muzea v Praze (Historické muzeum, Oddělení pravěku a antického starověku) popsal pro knihu „O zaniklé vesnici Kří a další zajímavosti z historie Kerska“ bronzovou ostruhu s bodcem takto:

Bronzová litá ostruha, nalezená náhodně na katastru obce Hradištko v Kersku, patří mezi nejvýznamnější české artefakty z období časného středověku. Je opatřena masivním kuželovitým hraněným bodcem a relativně krátkými parabolickými rameny ukončenými háčky, které sloužily k upevnění ostruhy k řemení, jehož pomocí ji jezdec fixoval k obuvi. Ostruha je zdobena jemnou, umně provedenou geometrickou výzdobou, která místy napodobuje filigrán; dekorace konců ramen připomíná silně geometrizované dračí hlavičky – motivy, které se v době stěhování národů a v časném středověku šíří z germánského světa. Ostruhy s háčky patří mezi typické artefakty, které užívali zástupci středoevropských slovanských elit. Většinu z nich můžeme datovat do 8., případně do začátku 9. století, kdy byly postupně nahrazovány mladšími typy ostruh; nelze vyloučit ani datování do 7. věku. Vzhledem k tomu, že neznáme nálezkové okolnosti ostruhy

z Kerska, nemůžeme upřesnit její datování ani blíže objasnit příčinu její ztráty... (...) ... Většina ostruh s háčky byla vykována ze železa, z cennějšího a zdobenějšího bronzu byly odlity pouze nečetné nákladnější exempláře. Exemplář z Hradištko-Kerska patří do skupiny nejkvalitnějších a nejluxusnějších ostruh s háčky, známých ze západoslovanského prostředí, její mimořádnou hodnotu dále zvyšuje velmi dobrý stav dochování.

Bronislav Kuba

Místo po zaniklé vesnici Kří, foto ostruhy: B. Kuba

TJ Hradištko přeje všem svým příznivcům hodně zdraví a štěstí v roce 2022

Poděkování hasičům

Děkujeme hasičům za odstranění stromů po řádění orkánu nebezpečně nahnutých nad vozovku.

Chata Bohumila Hrabala má nového majitele!

Když se 12. července letošního roku objevil inzerát, že se prodává chata Bohumila Hrabala, vyvolalo to až nečekaný mediální zájem. Nebylo divu, chata jedné z největších osobností české literatury se neprodává každý den. Téměř okamžitě se mezi zájemce o koupi zařadil i Středočeský kraj. Již 4. srpna proběhlo setkání radního pro kulturu Václava Švendy, předsedkyně Výboru pro kulturu Lucie Cirkva Chocholové a zástupců Polabského muzea s majitelem objektu Radkem Eliášem a jeho právním zástupcem Josefem Pávkem. Při oboustranně vstřícném jednání bylo dohodnuto, že Středočeský kraj je nejvýznamnějším zájemcem o koupi, zejména z toho důvodu, že krajská kulturní instituce dokáže nejlépe zachovat odkaz Bohumila Hrabala a genius loci chatičky ve stínu statných borovic. Má to svoji logiku. Pobočka Polabského muzea v Nymburce se od roku 1999 dlouhodobě věnuje udržování odkazu života a díla Bohumila Hrabala formou výstav, konferencí, besed pro školy atd. Má také ve svém vlastnictví celou řadu předmětů (kamna, oblečení, jízdní kolo, drobný nábytek) spojených s Kerskem a pěknou řádku let udržuje velmi dobré vztahy i s rodinou vlastníka nemovitosti.

Na okraj můžeme dodat, že alternativa prodeje někomu, kdo by se rozhodl chatu zbourat a místo ní, na dosti velké zahradě o velikosti 3500 m čtverečních, postavit zcela novou haciendu, bylo pro kulturně milovné jedince nepřijatelné. Tím by došlo k zásadnímu ochuzení nabídky míst spojených s Bohumilem Hrabalem, sice bychom nadále měli Hájenku v Kersku, Pivovar v Nymburce, nymburské muzeum, ale chyběl by tomu zlatý diadém do korunky. A tím je zcela jistě tato chata, kde se rodila vrcholná Hrabalova díla, jako Obsluhoval jsem anglického krále, Příliš hlučná samota nebo Městečko, kde se zastavil čas.

Definitivní souhlas padl na schůzi krajského zastupitelstva 29. listopadu, kde se pro koupi vyslovilo 41 z 52 přítomných zastupitelů. Je to až neuvěřitelné, jak rychle se podařilo Středočeskému kraji dospět k finálnímu rozhodnutí. Navíc se podařilo po svižném jednání snížit kupní částku o 2 milióny z původních 11,9 mil. Kč na konečných 9,9 mil. korun. Při rozhodování hrála skutečnost, že si každý uvědomoval společenskou odpovědnost svého činu.

Nyní čeká Polabské muzeum v čele s ředitelem Janem Vinduškou realizovat v následujících letech co nejatraktivnější zpřístupnění objektu. Polabské muzeum chce v chatě vybudovat expozici připomínající spisovatelův život, tvorbu i vztah k rekreační osadě Kersko. Expozici však není nutné si představovat jako nějakou tuctovou muzejní expozici, záměrem je navrátit prostředí chaty do takové podoby, jako kdyby tam Hrabal ještě žil! Vše bude navíc umocněno použitím moderních technologií, bude využita i rozšířená realita. Návštěvníci si původní prostory

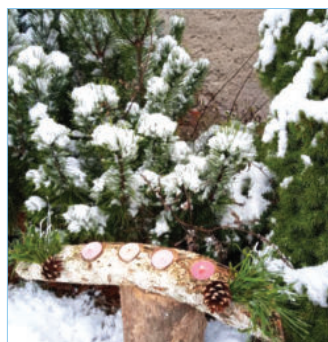
foto: Bronislav Kuba

budou moci prohlížet pomocí aplikace v mobilech a porovnávat je s realitou.

I okolí chaty čekají změny. Na dostatečně velkém pozemku je v plánu vybudování nového objektu se zázemím - návštěvnické centrum, pro konání setkání příznivců Bohumila Hrabala, workshopů a dalších aktivit. Zázemí může také sloužit mladým spisovatelům, ti mohou využít inspirativní prostředí lesní osady a nedaleké kultovní Hájenky při své vlastní literární tvorbě.

Chata se má návštěvníkům otevřít, například už v příštím roce při akci Hrabalovo Kersko 21. května. Poprvé zpřístupněna by však mohla být už při příležitosti výročí spisovatelova úmrtí, tedy 5. 2. 2022. Celý areál - chata a návštěvnické zázemí by mělo být uvedeno do plného provozu v roce 2024, u příležitosti 110. výročí narození Bohumila Hrabala.

PhDr. Pavel Fojtík
historik Polabského muzea Nymburk

V novém roce 2022 přejeme

- Zdraví
- Štěstí
- Spokojenost
- Mnoho krásných zážitků při vycházkách do přírody

Mýslivěcký spolek Sadská
Hradištko 648, 289 12 Sadská

Hradištko na starých mapách

Úplně nejstarší mapou, která zachycuje Čechy, je Klaudiánova mapa Čech z roku 1518. Ta sice zobrazuje celé Čechy, je však málo podrobná. Přesto na ní lze najít Nymburk, Lysou nad Labem a Poděbrady. Může vás překvapit, že tato mapa má jih nahoře a východ vlevo. Zkuste si ji na internetu najít, jestli se zorientujete.

Historické katastrální mapy najdete na <https://ags.cuzk.cz/archiv/>; Vojenské mapy <http://oldmaps.geolab.cz/>

Významně zajímavější je Vogtova mapa Čech z roku 1717. Ta sice Hradištko ještě nezachycuje, nicméně je už dostatečně podrobná, aby na ní byla například Sadská. Mapa však není zcela dokonalá. Na obrázku si všimněte, že Lhoty, které leží mezi Sadskou a Poděbrady, jsou na opačné straně od Sadské, než mají být. Navíc je zde zakreslen podivný rybník u Lysé, ten by musel být na kopci. Zajímavý je také rybník na Výrovce. Zda jde v druhém případě o nesprávné umístění rybníka v Kersku, je otázka značně diskutabilní. Autor mapy krajinu neprocházal a vycházel pouze z jiných zdrojů, případně z popisů.

První zobrazení Hradištko je až na Mülle-rově mapě Čech. Toto monumentální dílo německého kartografa Jana Kryštofa Müllera z roku 1720 zachycuje Čechy v měřítku 1:132 000. Jde o největší starou mapu Čech – má dohromady 25 sekcí (každá 557×473 mm), které po složení tvoří obdélník o rozměru 2822×2403 mm. Jde navíc o první mapu, která byla mapována přímo v terénu. Reliéf je znázorněn kopečkovou metodou se stínováním, velká pozornost je věnována říční síti, největším přínosem mapy však je detailní a přesné zakreslení sídel.

Pokud se podíváme na naše nejbližší okolí, nalezneme Hradištko, Kerský les i Kapli Božího těla, zrušenou v roce 1780. Zajímavý je i průběh hranice (vyznačeno tečkovaně) mezi Boleslavským (severně od Hradištko podél Labe), Kouřimským (východně od Hradištko) a Hradeckého kraje. Takto bylo rozděleno české království po husitských válkách. Od roku 1751 se Hradištko nachází v Bydžovském kraji, hranice i zbylé dva kraje se v okolí Hradištko však nezměnily. Domnívám se, že trojmezí těchto krajů, nápadně blízko našeho “kamene” nám dává dostatek

indicií, jaký byl jeho skutečný účel. Tímto se Keltům i starým Slovanům moc omlouvám. Písmeno „i“ v názvu Nymburka není hrubá chyba, ale neexistence kodifikovaného pravopisu. Všimněte si, že za 3 roky od Vogtovy mapy stihl velký rybník u Lysé i na Výrovce zmizet.

Vogtova mapa byla zkrátka významně nejpřesnější. Nicméně Polabí bylo opravdu krajem rybníků, což se změnilo až s 19. stoletím, kdy nedostatek orné půdy, průmyslová revoluce a cukrovarnictví většinu rybníků vysušila a udělala z nich pole. Přípomínkou na časy rybníků je název vesnice Ostrov, která je severovýchodně od Nymburka.

Katastrofální ekonomická situace Rakouska za vlády Marie Terezie si žádala výraznou modernizaci státu: kromě povinné školní docházky (umět číst a psát se vždycky hodí), výstavby silnic, po kterých dodnes s povděkem jezdíme, bylo nutné modernizovat a především výrazně zvýšit výběr daní. Proto vzniká Tereziánský katastr. První tereziánský katastr z r. 1748 zachycoval pouze rustikální půdu a v otázce bonity odstranil pouze některé nejvýraznější nedostatky berní ruly.

(Rustikál, označení používané pro půdu, která nebyla spravována v přímé režii vrchnosti. Byla rozdělena na jednotlivé statky – grunty – a dědičně pronajímáná sedlákům – gruntovníkům. Vlastníkem rustikálu však byla šlechta.)

Historie obce *Hradištko Kersko*

Prívoz na Labi

Prívoz na Labi je kusem historie Hradištko. Původně to byla jenom loďka, která převážela pěší, a obstarávali ji rybáři. V roce 1895 sem poděbradské panství nechalo postavit dřevěný prám na přepravu dříví na železnici. Při tom byl také zřízen domek pro převozníka. Tímto převozníkem byl pan Jan Košťír a převážel přes Labe až do roku 1926. Také mnohým tonoucím zachránil život.

Poděbradské panství vznikem Československého státu zaniklo a přívoz převzala obec Hradištko. Starý dřevěný prám nahradili novým, železným. Ten byl velký, vešly se na něj najednou čtyři povozy. Obec za něj zaplatila částku 48 110 korun. Při obrovské povodni roku 1926 odnesla nový prám velká voda.

Za války, když se muselo vozit odevzdávané mléko do Kostomlat na dráhu, se kráva zapřažená do vozíku s dvaceti konvemi mléka lekla a skočila z prámu do vody. Mléko v konvích se utopilo a zůstalo v Labi až do bagrování lodní cesty. Kráva i její majitel se zachránili.

Mnoho let fungoval přívoz k plné spokojenosti občanů. Do Kostomlat na vlak to nebylo daleko. Obec Hradištko také na vlastní náklady vybudovala za Labem přes tůň nový dřevěný most a následně opravila silnici od Labe až do Kostomlat.

V roce 1963 bylo na žádost kapitána paroplavby odstraněno vodící lano na přívozu. Později, když se v obci více rozšířily spoje autobusové dopravy, opadal

zájem o tyto služby, a tak 1. ledna 1979 byl přívoz jako ztrátový zrušen.

Z knihy

Hradištko, povídání při černé hodině

Doubavy u Labe a rozsáhlý les Kersko jindy tiché a dřímající pojednou oživily. Zněly tam hlasy rohů, pokřik honců, ržání koní, volání myslivců a hajných. Mnoho vzácného panstva přijelo na pozvání rozeslaná královskou kancelář. Král byl již prvního dne úplně spokojen. Projížděje Kerskem vzpomínal, jak marně usiloval o koupi brandýského panství. Pan Adam Krajír z Krajku nedal se zlákat penězi a marně byla nabízená cena zvyšována, ale Bůh vše dobře řídí. Mocný pán z kacířského rodu zapletl se do rebelie proti králi a byl rád, že nepozbyl hrdla. Nedostal za panství s krásnými starými lesy ani denáru. Právě tak byla pokutována i pražská města a Ferdinand bez haléře záplaty vzal jim za pokutu pěkné přerovské zboží. Teď držel ještě Poděbrady, Lysou a Kostomlaty získal koupí a mohl se chlubit, že má lesní panství nejbohatší na zvěř a taková, že jen málo českých pánů mohlo se chlubit podobnými.

Ferdinand sám složil dva statné šestnáctáky. Byl vesel, když panstvo sjíždějí se k posilnění a krátkému oddechu po skončení první leče, nadšeně chválilo hojnost zvěře a zdařilý počátek lovu. Myslivci vyvedli panstvo z hlubin lesa

a provázeli je pod vedením forstmistra Jáchyma Čáka kolem okrouhlého rybníka protékajícího potokem Šemberou.

Rybník i všecek okolní hluboký les ode dávna slul Kerskem. V záhadných jeho hlubinách, které znali jen myslivci, zůstaly utajeny mnohé zločiny, sem se utíkali lapkové a zákeřníci před stíhající je spravedlností, nalezla tu bezpečného úkrytu i tovaryšstva, jež v okolí loupila a na silnicích na kupce, formany a pocestné vystupovala, sem zapadali i smělí pytláci a honili tu jako ve svém.

To vše přestalo, když byl do Kerska poslán Soukup. Přivedl si do myslivny dva hajné, Víta a Kužela, a tři velké dobře vycvičené psy. Vít a Kužel vyrostli v lesích, jejich smysly byly stálým pobytem ve hvozdu tak zbystrěny, že větřili do dálky jako nejlepší ohaři a ustavičným cvikem vyvinul se u nich šestý smysl zvaný pud k takové dokonalosti, že uhodli i to, co jinému zůstávalo utajeno. Soukup s Vitem a Kuželem stali se postrachem pytláků a brzy se neodvážil nikdo do Kerska za zapovězeným ovocem.

Kersko byl rozsáhlý hvozď a od pradávna býval hrází mezi Poděbradskem a Brandýskem. Nebylo však kouta v jeho tichých samotách, jež by byl Soukup neproslídil se svými hajnými. Brzy našel tajné úkryty zlých, právu propadlých lidí,

vyčíhal je a přepadával znenadání, sám je citelně trestal a vyváděl z lesa s napomenutím, aby se neodvažovali ještě jednou hledati úkrytu v Kersku. Obrovská postava Soukupova, strašná síla jeho paží, které stiskly jako medvědí tlapy a udeřily jako palice, jeho hromový hlas a přísný neúprosný pohled nahnalý tolik hrůzy každému zákeřníku a pytláku dopadenému při činu, že se vyhnul na sto honů pověstnému lesu. Proto mohl býti král s výsledkem honu spokojen již v první leči. Soukup a jeho lidé pilně hubili škodnou a když vyděsili a zastrášili pytláky, zvěř nejsouc rušena rozmnožila se tak, že zdar honu byl vždy zaručen.

Kromě mysliven nebylo v Kersku lidských obydlí. Labe valilo své vody od Kostomlat k Semicům lesními pustinami. Jediná ves Hradištko, založená na návrší blízko Labe, připomínající pradávno osídlení a opevnění na hranici kmenů, byla ukryta úplně v zeleném objetí Kerska. Obyvatelé této světu ztracené vsi se dočkali vzácné podívané, když panstvo sjíždějí se po skončení první leče bylo vedeno panem forstmistrem k smluvnému shromaždišti. Ves v Kersku ukrytá oživila.

*Úryvek z knihy Tři bratři z Mydlovaru
autor: Karel Sellner
Pro Novinky připravil Mgr. Václav Kořán*